

LES ARTS ÉS *Per a tots*

LES ARTS VOLANT

GIRA 2023

LA VENTAFOCS, Pauline Viardot

MUDANCES

PALAU

LES ARTS de les mudances

PALAU DE LES ARTS
REINA SOFÍA

En col·laboració amb:

Les Arts Volant

El Palau de les Arts Reina Sofía de València presenta un nou títol que ha de viatjar en el seu format ambulant, Les Arts Volant, per les places públiques dels municipis de la Comunitat Valenciana.

Les Arts Volant és un projecte de difusió cultural de Les Arts, en col·laboració amb Cultura de la Generalitat, la Diputació de València i l'Ajuntament de València, per a fer arribar l'òpera a qualsevol racó de la nostra geografia, especialment a localitats amb escassa activitat musical o allà on seria complicat dur a terme una representació per no disposar dels mitjans tècnics o instal·lacions necessàries. Es tracta de fer visible -i itinerant alhora- el fascinant món de l'òpera i poder gaudir de l'art i de la bellesa sense haver de desplaçar-se.

La companyia viatja en un gran camió preparat per a transformar-se en escenari a la seua arribada a la plaça de qualsevol localitat i, posteriorment, s'ofereix una òpera en directe interpretada per Cantants del Centre de Perfeccionament acompanyats al piano.

El títol escollit per a ser representat en aquesta nova gira és *Cendrillon*, de Pauline Viardot, que es presenta en la seua versió adaptada al valencià *La ventafocs*. Es tracta d'una òpera de saló que, la compositora d'origen espanyol, va crear per a l'entreteniment del seu cercle d'amistats.

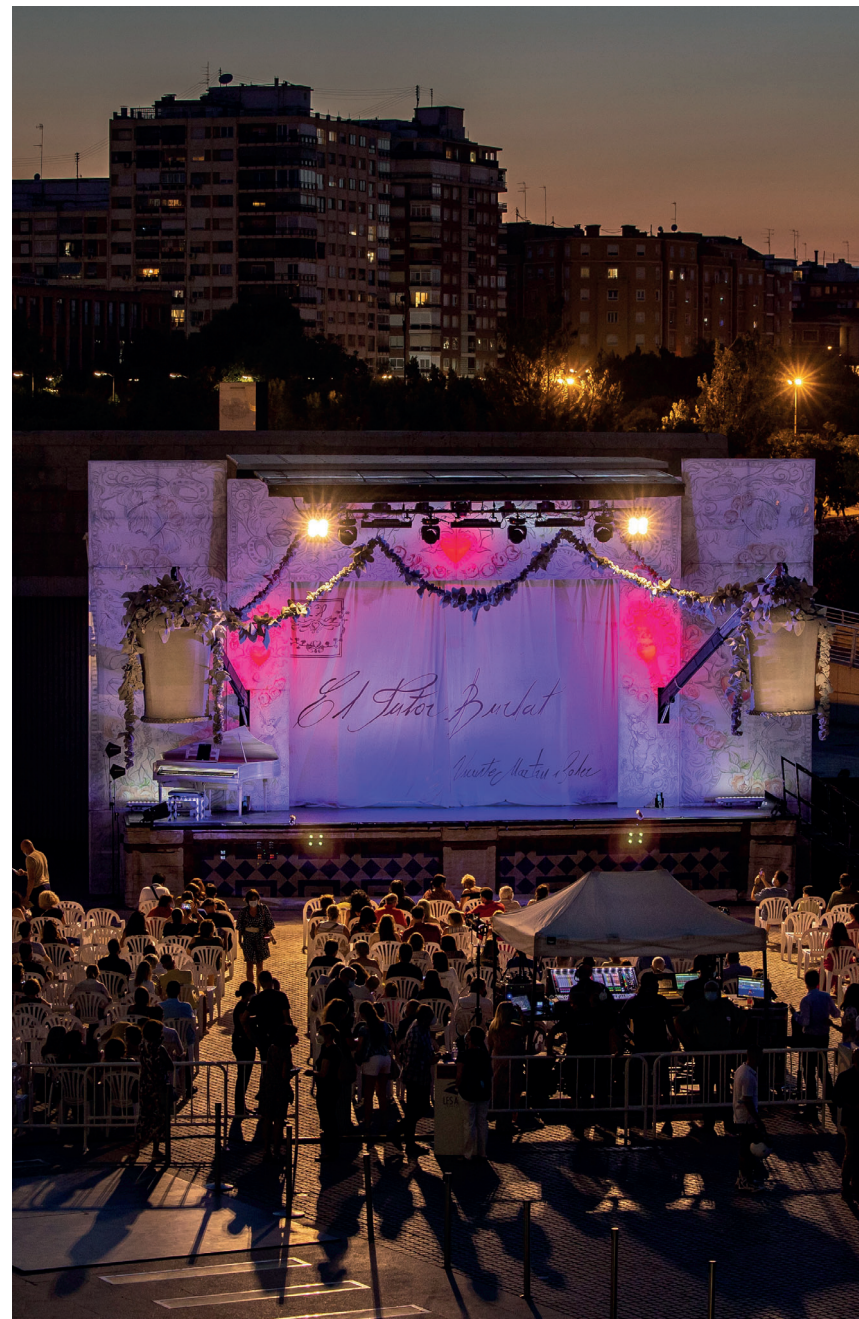
Viardot, la compositora més influent del segle XIX

Pauline Viardot, realment nascuda i coneguda com a Paulina García Siches, filla del cèlebre compositor i cantant Manuel García, fins que es va casar amb Louis Viardot, va ser una cantant de gran èxit, però també una compositora molt particular i, a més, decisivament influent en la vida musical europea en el segle XIX. Des dels diversos llocs on va residir, principalment París, Baden-Baden i Londres, va ser una figura central pel nombre de personalitats del món de la cultura que va aglutinar al seu voltant, tant compositors com escriptors, artistes i intèrprets.

A casa de la Viardot es reunien els intel·lectuals més importants d'Occident: músics de la talla de Wagner (qui li va mostrar el segon acte del seu *Tristan*), Brahms (li va dedicar la *Rapsòdia per a contralt*), Chopin, Rossini o Berlioz; també escriptors d'èxit com Charles Dickens o el rus Ivan Turguénev. Per això, s'ha d'entendre la figura de Viardot com la d'una compositora que escriu música per al seu cercle d'amistats. L'exemple més clar és *Cendrillon*, que està concebuda com una sèrie de "xicotets homenatges" a totes les personalitats musicals que van estar presents en la seua vida. En aquesta deliciosa obra és fàcil identificar referències al melodisme francès de Gounod Massenet, acords que recorden Wagner i, per descomptat, el pianisme de Chopin.

Cendrillon, un viatge del saló al café cantant.

Subtitulada per Pauline Viardot "*opéra-comique* en tres quadros", cal preguntar-se si ens trobem davant d'un amable passeig ideal pels precedents literaris i musicals que han posat la figura de la Ventafocs en el panorama literari i musical occidental. La compositora va ser, durant la seua vida, freqüentadora dels gèner musicals més vius i la seua obreta lírica de saló és un espill delator de les seues amistats i de les seues vivències estètiques. No és difícil reconèixer en aquesta obra frases dedicades a Massenet o Gounod; compassos insuflats de l'esperit de Wagner i, sobretot,

del seu estimat Chopin. Més enllà, flota en l'esperit de *Cendrillon* l'essència del teatre líric d'evasió francès que, durant la segona meitat del XIX s'ha fet fort a París amb Offenbach: *l'opérette*, el vodevil i *l'opéra-comique* havien irradiat el seu contagiós influx als teatres lírics d'evasió.

Cendrillon, influïda per aqueixa poderosa onada de balls i alegres cants, pot ser considerada una opereta d'enginy amable i mundà, hedonista, que evoluciona entre valsos i cuplets, masurques i polques, músiques nostàlgiques per a un temps que ja s'albirava sota la llum de l'atonalitat. En *Cendrillon*, Viardot empra el cuplet de l'opereta i el vodevil gals, i a l'Espanya del 1900 sorgeix el cuplet com a cançó-espectacle, nou horitzó transformador dels models lírics coneguts fins a arribar a la revista musical, la sicalpsi i el gènere ínfim, formes espectaculars de sensualitat i sexualitat, més o menys dissimulades.

En aquest sentit, la inclusió de músiques agafades de l'ingent repertori generat a Espanya entre el 1900 i la Guerra Civil -fonamentalment a

Madrid, Barcelona i València- respon a la que era una realitat: la creació d'un nou repertori dramaticomusical a partir de la barreja de models tradicionals del *Género chico* i la *Zarzuela grande*, amb els ritmes vinguts de França.

La nova producció d'aquesta òpera de saló de la Viardot és el resultat de la fantasia i l'experiència de Joan Font, director i actor, fundador del grup Comediants. A les seues mans, la dramaturgia hibridant que proposa Les Arts resumeix la concepció festiva del fenomen teatral que el director ha desenvolupat durant els seus 50 anys de carrera. En aquesta *Cendrillon*, i com si d'un autèntic carnestoltes es tractara, els personatges muten des de posicions quotidianes cap a personatges de conte... o de cabaret, en un escenari convertit en explosió de colors i formes, en un viatge que va des de França a Espanya, de la intimitat d'un saló bé a la frescor d'un café cantant.

Sinopsi argumental

Els treballadors d'una companyia de mudances traslladen paquets i caixes d'ací cap allà. De sobte, la cap de l'empresa troba, entre uns trastos, un llibre que crida la seua atenció: el conte de *La Ventafocs*. Els altres deixen el que estan fent i s'acosten a fullejar el llibre amb ella. Afloren records, somnis, fantasies que porten dins. Il·lusionats, decideixen fer un descans i representar aquesta història utilitzant com a vestuari i attrezzo la seua imaginació i tot el que troben pel lloc.

El cèlebre conte comença amb l'escena del baró de Picornut en sa casa, on conviu amb les seues tres filles: Magalona i Armelina, que són prou ensuperbides, i Ventafocs, una joveneta bondadosa, somiadora, que treballa sense descans per a atendre la família. El Príncep, fent-se passar per camarlenc de la seua cort, entrega a la família una invitació al ball de palau. Ventafocs, menyspreada pel seu pare i germanes, queda sola a la llar mentre ells se'n van a la festa. Però la jove és sorpresa per la Fada, que li concedeix el seu somni d'assistir al ball engalanada en una luxosa carrossa mitjançant un encanteri que es trencarà a les dotze de la nit.

Al palau, el camarlenc de la cort, el comte Barigol, abillat amb la indumentària del Príncep, rep la família del baró de Picornut. Les germanes Magalona i Armelina competeixen ridículament per conquerir el seu cor. Apareix Ventafocs. Els convidats queden fascinats per la seua extraordinària bellesa. Se succeeixen el ball i diverses actuacions. El Príncep, a qui tots creuen el camarlenc, festeja Ventafocs encisat. És el moment de besar-se, però estan a punt de tocar les dotze: Ventafocs se'n va precipitadament, i es deixa una de les seues sabates. El Príncep inicia la recerca de la misteriosa dama de la qual s'ha enamorat. Quan arriba a casa del baró, comprova feliçment que la sabata només encaixa al peu de Ventafocs.

Fitxa artística

Direcció d'escena

Escenografia

Vestuari

Il·luminació

Coreografia

Dramatúrgia i diàlegs

Adaptació al valencià

Joan Font

Manuel Zuriaga

José María Adame

Nadia García

Fátima Sanlés

Anselmo Alonso-Soriano

Enequina Lloris

Ventafocs

El baró de Picornut

Armelina

Magalona

El Príncep

El comte de Barigol

La Fada

Rosa Dávila / Elena Zamudio

Marcelo Solís

Mariana Sofía / Laura Orueta

Iria Goti / Federica di Trapani

Álvaro Diana / Gonzalo Manglano

Maximiliano Spósito / Marc Sala

Saray García

Piano

Ignacio Aparisi / José Alberto Sancho

Producció del Palau de les Arts Reina Sofía

Biografies

Rosa Dávila. *Ventafocs*

Als 28 anys la mexicana Rosa Dávila ja ha encarnat algunes de les heroïnes amb què somiaria qualsevol soprano lírica, com són Mimi (*La bohème*), Micaëla (*Carmen*), Violetta (*La traviata*) o Nedda (*Pagliacci*). També ha participat com a solista en concerts d'obres emblemàtiques com *Carmina burana* i els *Requiem* de Fauré i Mozart. Després de passar per l'Estudio de la Ópera de Bellas Artes de Mèxic, amplia la seua formació en el Centre de Perfeccionament, on ha protagonitzat l'òpera *Cendrillon* de Viardot.

Elena Zamudio. *Ventafocs*

Es va graduar en l'Escola Superior de Música de Catalunya el 2019. Posteriorment va continuar la seua formació al Royal Welsh College of Music and Drama. A més, ha rebut classes magistrals de Jaume Aragall, Carlos Mena, Marcel Boone i Fiorenza Cedolins. Ha participat en concerts (Concert for His Majesty King Charles III) i oferit nombrosos recitals en solitari. Entre els seus papers més representatius cal esmentar Susanna (*Le nozze di Figaro*), Giulietta (*I Capuleti e i Montecchi*), Zerlina (*Don Giovanni*) i Governess (*The Turn of the Screw*).

Marcelo Solís. *El baró de Picornut*

Marcelo Solís va nàixer a Ronda (Màlaga). Cursa el grau superior de cant en la Escuela Superior de Canto de Madrid, que completa amb classes magistrals de Carlos Chausson, Carlos Álvarez, Santos Ariño, Mariola Cantarero i David Menéndez, entre d'altres. El 2018 participa en *Don Gil de Alcalá* i interpreta els quatre dimonis en *Les contes d'Hoffmann*. Poc després encarna Momo en la sarsuela barroca *Acis y Galatea* de Literes en Granada amb el cor de RTVE. Forma part del Centre de Perfeccionament.

Mariana Sofía. *Armelina*

Natural de Mèxic i guanyadora de diversos premis en concursos del seu país, la mezzosoprano Mariana Sofía ha abordat papers com Carmen, Suzuki en *Madama Butterfly*, Stephano en *Romeo et Juliette* i, més recentment, Donna Elvira en *Don Giovanni* i Martha en *Faust*, com a membre del Mexico Opera Studio. Forma part del Centre de Perfeccionament del Palau de les Arts.

Laura Orueta. *Armelina*

La madrileña Laura Orueta ha cursado las licenciaturas de Canto (Escuela Superior de Canto de Madrid) y Bellas Artes (Universidad Complutense de Madrid). Además, posee una licenciatura en viola y postgrado por la International Opera Academy de Gante. Ha recibido clases de canto de Dietrich Henschel, Charlotte Margiono y Christianne Stotijn, entre otros. En la actualidad prosigue su formación en el Centre de Perfeccionament, donde ha participado con éxito en títulos como *Trouble in Tahiti* de Bernstein.

Iria Goti. *Magalona*

Jove soprano d'origen gallec, formada musicalment en el conservatori Xan Viaño d'El Ferrol i posteriorment en l'Escola Superior de Música de Catalunya a Barcelona. Master of Arts per la Royal Academy of Music de Londres, entre les seues primeres interpretacions d'òpera ja figuren papers com Susanna de *Le nozze di Figaro*, Marie de *La fille du régiment*, Lesbina d'*Il filosofo di campagna*, Ilia de *Idomeneo* o Pamina de *Die Zauberflöte*. Forma part del Centre de Perfeccionament.

Federica di Trapani. *Magalona*

Després de finalitzar els estudis al Conservatori de Palerm, la seua ciutat natal, va perfeccionar la seua formació a l'Opera Studio del Teatro Carlo Felice de Gènova i el Centre de Perfeccionament de Les Arts, on va participar en les produccions de *Juditha Triumphans*, *Narciso* i *Silla*. L'any 2015 va cantar el paper de Corinna en *Il viaggio a Reims* al Festival de Pesaro i va debutar en Les Arts com a Musetta en *La bohème*. Actuacions més recents inclouen *L'Orfeo* (amb Ottavio Dantone i Robert Carsen), *Stabat Mater* de Boccherini amb Fabio Biondi i *Magnificat* de Bach dirigida per Miguel Ángel Gómez Martínez.

Álvaro Diana. *El Príncipe*

Va iniciar estudis musicals en Torrent i va completar la seua formació amb David Menéndez. Rep classes magistrals i orientació artística d'Ana Luisa Chova, Isabel Rey, Ramón Vargas, Rubén Fernández Aguirre i Stanislav Angelov. Com a solista ha cantat en *Requiem* de Mozart, *Magnificat* de Bach, *Luisa Fernanda* (Javier), *Gianni Schicchi* (Rinuccio) i *Così fan tutte* (Ferrando), a més d'en l'espectacle *Cal·liope* del Palau de les Arts. Finalista del concurs Mirna Lacambra 2022 i premi José Ferrero en el concurs Ciudad de Albacete.

Gonzalo Manglano. *El Príncipe*

Va nàixer a València. Va començar els estudis de cant i guitarra al Conservatori José Iturbi. És titulat superior de cant per Musikene (amb la soprano Ana María Sánchez) i Màster Artístic per l'ESMUC. Ha rebut classes de Carlos Chausson, Aquiles Machado, Carlos Mena, Ofelia Sala, Hartmut Höll i Dalton Baldwin, entre d'altres. És membre fundador del quartet vocal Melomans. Ha participat en *Die Zauberflöte*, *La traviata*, *Las golondrinas*, *Vinatea* de Matilde Salvador, *La Chulapona* i *La del manojo de rosas*. Al Palau de les Arts ha cantat en *Les mamelles de Tirésias*, *Il viaggio a Reims* i *Il tutore burlato*.

Maximiliano Spósito. *El comte de Barigol*

Argentí. Va començar a cantar professionalment per a ONGs als dotze anys. En poc de temps, la seua veu de tenor lleuger i de timbre bell va despertar l'atenció en concerts i òperes, així com en programes de televisió en directe. Amb moltes ganes de "seguir creixent i formant-me com a artista", continua la seua trajectòria en el Centre de Perfeccionament del Palau de les Arts, on participa en recitals i altres activitats de la temporada del teatre.

Marc Sala. *El comte de Barigol*

Nascut a Barcelona, destaca en papers mozartians i belcantistes. Va estudiar en els conservatoris del Liceu (amb Eduard Giménez) i Joaquín Rodrigo de València (amb Ana Luisa Chova). Finalista en els concursos Viñas i Montserrat Caballé. També rep classes magistrals de Montserrat Caballé, Raúl Giménez, Leyla Gencer, Luciana Serra, Dolora Zajick o Jaume Aragall. Ha cantat en els

teatres Liceu, Campoamor, Mario del Monaco a Treviso i Comunale de Ferrara, així com en les òperes de Las Palmas i Sabadell, a més d'en l'Auditori i el Palau de la Música de Barcelona. Ha sigut dirigit per Gustavo Dudamel, Riccardo Frizza, Pinchas Steinberg i Corrado Rovaris.

Saray García. *La Fada*

Ha cursat, entre altres estudis musicals, piano, cant (Conservatori Superior de València), màster de Teràpia Vocal (CEU) i màster en Interpretació Operística amb Ofelia Sala. Becada per Alberto Zedda, Suso Mariategui i Edelmiro Arnaltes, ha interpretat diferents papers d'òpera, sarsuela, oratori, musicals, música antiga (Les Arts Florissants), projectes educatius i música contemporània (estrena Sobre Dalí de Francisco Coll). Destaca el seu debut en el Palau de la Música amb *Exsultate, jubilate* de Mozart. Ha cantat *El tutor burlat* en la producció de Les Arts volant.

Ignacio Aparisi. *Piano*

Repertorista valencià. Va iniciar la seua formació en l'Escolania de la Mare de Déu dels Desemparats, va continuar els estudis superiors de piano en el conservatori superior de música Joaquín Rodrigo de València i va cursar el màster en l'especialitat en Lied, cançó espanyola i catalana en l'Escola Superior de Música de Catalunya en Barcelona. A més, s'ha format com a mestre repertorista en el programa d'òpera de la International Opera Academy de Gant, i ha acompanyat posteriorment en classes magistrals de Celso Albelo o Dietrich Henschel. Forma part del Centre de Perfeccionament.

José Alberto Sancho. *Piano*

Va nàixer a Cadis. Va finalitzar els estudis superiors de música en el Conservatorio Superior de Música de Badajoz, amb la menció de premi extraordinari. Més tard, va ampliar els estudis de màster a Brussel·les, els va finalitzar amb la menció *cum laude* i es va formar com a pianista repertorista en la International Opera Academy de Gant. Ha participat, entre altres projectes, en *La tragédie de Carmen*, *Don Giovanni* o *Doem & Verlossing* (Lieder yi àries inspirades en *Faust* de Goethe). Forma part del Centre de Perfeccionament.

lesarts.com